

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕВОЛЮЦІЯ ХУДОЖНІХ СТИЛІВ У МИСТЕЦТВІ**

Освітня програма – **Музичне мистецтво**

Спеціальність – **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “31” серпня 2022 р.

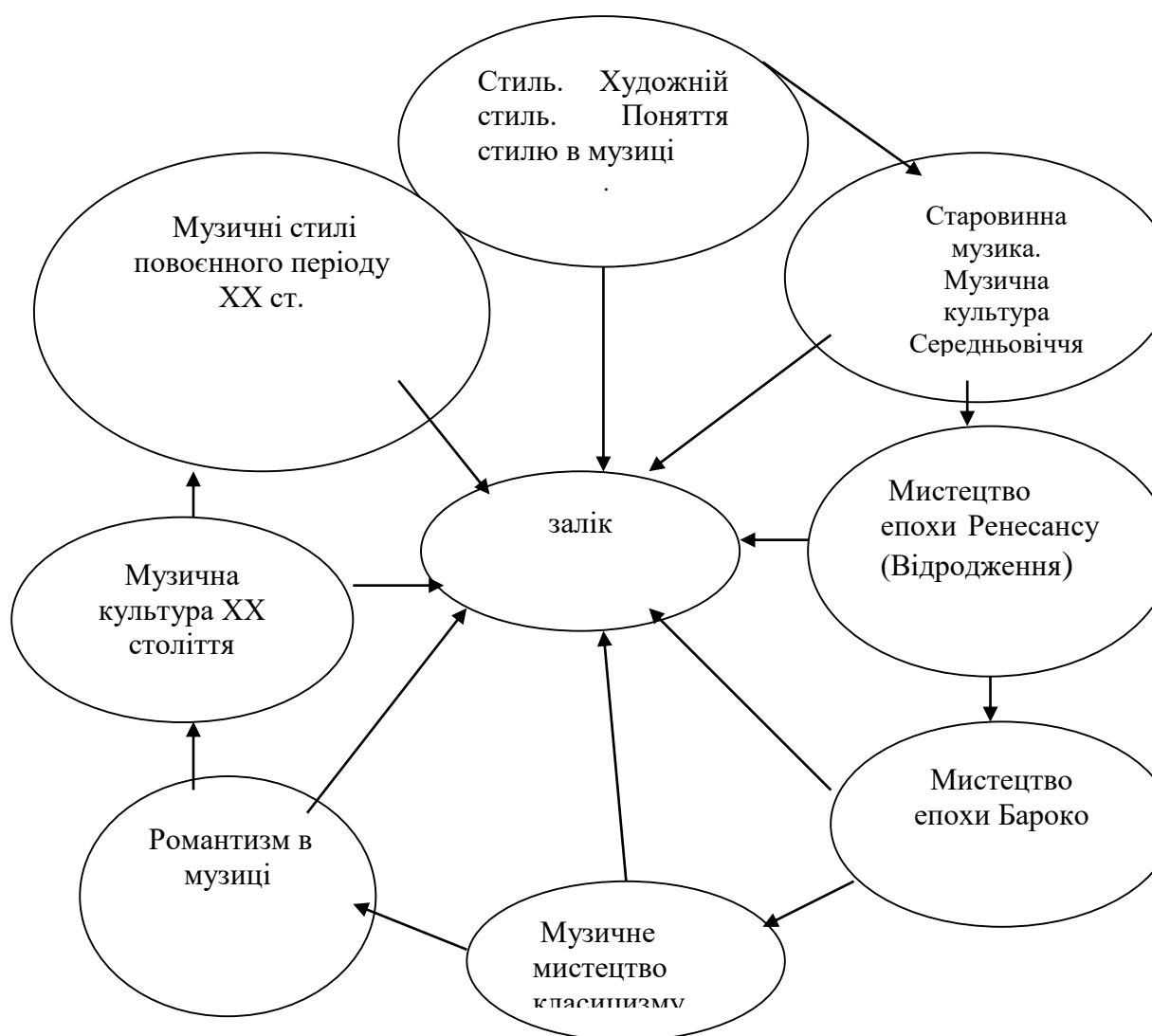
м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Еволюція художніх стилів у мистецтві
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	I / I
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Еволюція художніх стилів у мистецтві» базується на теорії і практиці професійного розвитку музиканта, що забезпечує процес художньої освіти магістрів, формує їх професійний розвиток, що є необхідним для майбутньої музичної творчості, музичної майстерності, музичної культури.</p> <p>Зміст дисципліни полягає в ознайомленні здобувачів освіти з науково-теоретичними основами художніх стилів у мистецтві, його науковим апаратом; систематизації знань про еволюцію художніх стилів у різних видах мистецтва; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; формуванню широкого художнього кругозору майбутнього викладача ЗВО, вихованні вміння самостійно мислити, критично аналізувати прочитану літературу; навчити студентів складанню та виконанню практичних завдань. Виходячи із сучасного стану і розвитку мистецтва, а також, враховуючи навчальну програму, відпрацьовану у ЗВО, що готують музикантів-виконавців, слід вважати доцільним вирішення в рамках цього курсу перерахованих завдань.</p> <p>Завдання курсу полягають 1) у теоретичному узагальненні історичного досвіду еволюції художніх стилів у мистецтві, 2) в ознайомленні з вершинними зразками художньої культури і мистецтва, що представляють різні стилі і напрями, 3) в освоєнні складних проблем стильового аналізу.</p>	

Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Компетентності

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетенції

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК.9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

ФК. 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями.

ФК. 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК.10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Стиль. Художній стиль. Поняття стилю в музиці. Інтерпретації поняття «стилю» в науковій літературі	Розуміти суть і значення понять: стиль, художній стиль, музичний стиль, національний стиль, індивідуальний творчий стиль	Конспектування літератури
2	Старовинна музика. Музична культура Середньовіччя	Обґрунтувати особливості старовинної музики та музичної культури Середньовіччя	Конспектування літератури
3.	Мистецтво епохи Ренесансу (Відродження). Характеристика еволюції інструментальної музики епохи Ренесансу	Охарактеризувати особливості мистецтва епохи Ренесансу (Відродження). Здійснити характеристику еволюції інструментальної музики епохи Ренесансу	Конспектування літератури
4	Мистецтво епохи Бароко. Особливості музичних творів композиторів епохи Бароко.	Обґрунтувати особливості мистецтва епохи Бароко та охарактеризувати особливості музичних творів композиторів епохи Бароко.	Виконати аналіз музичних творів А. Вівальді, Й.-С. Баха, Г.-Ф. Генделя (на вибір із запропонованого списку)
5	Музичне мистецтво класицизму. Особливості музичних творів композиторів епохи класицизму.	Охарактеризувати музичне мистецтво класицизму та особливості музичних творів композиторів епохи класицизму	Виконати аналіз музичних творів композиторів епохи класицизму: В.-А. Моцарта, Л. Бетховена (на вибір із запропонованого списку)
6	Ранній і середній романтизм в музиці. Особливості музичних	Обґрунтувати особливості раннього і	Виконати аналіз музичних творів

	творів композиторів раннього та середнього періодів романтизму.	середнього романтизму в музиці, охарактеризувати музичні твори композиторів раннього та середнього періодів романтизму.	Ф. Шуберта, Ф. Шопена, Ф. Мендельсона (на вибір із запропонованого списку)
7	Пізній романтизм у музиці. Особливості музичних творів композиторів пізнього романтизму.	Охарактеризувати особливості пізнього романтизму у музиці та особливості музичних творів композиторів пізнього романтизму.	Виконати аналіз музичних творів А. Дворжака, Дж. Россіні, Е. Гріга, Дж. Верді, Й. Брамса (на вибір із запропонованого списку)
8	Музична культура ХХ століття. Багатство стильових напрямків. Особливості музичних творів композиторів початку ХХ століття.	Обґрунтувати особливості музичної культури ХХ століття, охарактеризувати багатство стильових напрямків та особливості музичних творів композиторів початку ХХ століття	Виконати аналіз музичних творів К. Сен-Санса, Г. Малера, Р. Штрауса, Д. Гершвіна, А. Шенберга, Б. Бартока (на вибір із запропонованого списку)
9	Різноманіття і криза мистецтва першої половини ХХ століття. Особливості періоду неокласицизму	Охарактеризувати різноманіття і кризу мистецтва першої половини ХХ століття, особливості періоду неокласицизму	Конспектування літератури
10	Музичні стилі повоєнного періоду ХХ століття.	Обґрунтувати особливості музичних стилів повоєнного періоду ХХ століття.	Конспектування літератури

**4. Система оцінювання курсу
Накопичування балів під час вивчення дисципліни**

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	10
Практичне заняття	30
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Навчальні тижні

Види навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Разом
Лекції	1	1	1	1		1		1		1		1	1	1		10
Практичні					6		6		6		6				6	30
Самостійна робота	1	1	1	2												5
Індивідуальне завдання						1		1		1		1	1			5
Залік															50	50
Всього за тиждень	2	2	2	3	6	2	6	2	6	2	6	2	2	2	56	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Навчальний корпус Навчально-наукового інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цюклера, 9).	Ноутбук (1 шт.), звуковідтворювальна техніка (1 шт.), відеопроєктор (1 шт.), планшет (1 шт.) переносний екран (1 шт.).
	Набір CD із записами музичних творів різних стильових епох

Література

1. Асатурян А. С. Камерно-вокальний стиль К. Дебюссі у контексті музичного символізму: автореферат дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2017. 21 с.
2. Афоніна О. Коди культури і «подвійне кодування» в мистецтві: монографія. Київ: НАКККиМ, 2017. 314 с.
3. Герасимова-Персидская Н. Музыка. Время. Пространство / под ред. І. Тукової. Київ : Дух і літера, 2012. 408 с.
4. Горелік Л. М. Вокальний цикл у жанрово-видовій специфіці камерного співу: автореферат дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Одеська держ. музична академія ім. А. В. Нежданової. Одеса, 2006. 14 с.
5. Григоренко Е. Джон Кейдж. Творчество. Київ: Музична Україна, 2012. 226 с.

6. Жаркова В. Десять взглядов на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания *Homo Musicus*: монография : в 2 т. Т. 1. Киев: ArtHuss, 2018. 344 с.
7. Жаркова В. Десять взглядов на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания *Homo Musicus*: монография : в 2 т. Т. 2. Киев: ArtHuss, 2020. 256 с.
8. Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе. Львів : Кальварія, 2006. 320 с.
9. Іонов В. І. Категорії жанру і стилю у контексті історіографічного дослідження музично-творчого процесу // Культура і Сучасність. 2014. № 2. С. 88–94.
10. Калениченко А. Музична нео- і постстилістика: спроба систематизації // Музична україністика: сучасний вимір: зб. статей на пошану доктора мистецтвознавства, проф. Лю Пархоменко. Київ, 2005. Вип. 1. С. 106-115.
11. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
12. Карась А. Междисциплинарность как инновационный подход при изучении учебной дисциплины «Эволюция художественных стилей в искусстве». *Artistic Education Fields Integration: Theoretical and Methodological Framework. Challenges. Perspectives. The Scientific International Symposium Materials ehe International Scientific Symposium, October 18th 20th 2018. Bălți: Indigou Color, 2019. С. 61–65.*
13. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах (клавикорд, клавесин, фортепіано) XIV–XVIII ст.: навч. посіб. Вид. 2-ге, випр., і доп. – К.: Освіта України, 2010. 416 с.
14. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві [Електронний ресурс] : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39411/11-komenda.pdf?sequence=1>
15. Коннов О. Історична динаміка художнього стилю: монографія. Київ: Вид-вл НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. 187 с. <http://www.npu-etestet.com.ua/wp-content/uploads/2016/10/konov-mono.pdf>
16. Коханик І. Проблема музикального стилю и стилеобразования в контексте постмодернизма // Наук. вісник Одеської держ. муз. академії ім. А. Нежданової: музичне мистецтво і культура. Одеса, 2003. Вип. 4. Кн. 2. С. 35-41.
17. Лігус О. М., Лігус В. О. Проблема стилю в музикознавчих дослідженнях: досвід систематизації // Молодий вчений. 2018. № 1(2). С. 673–676.
18. Лігус О. М. Теоретичні аспекти співвідношення музичного стилю і жанру // Вісник КНУКІМ. 2016. Вип. 35. С. 129–137.
19. Лісова О. Г. Програмність як жанрова парадигма камерної вокальної творчості: до проблеми виконавського розуміння : автореферат дис... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Одеса, 2009. 20 с.

20. Ляшенко І. Національне та інтернаціональне в музиці. Київ : Наук. думка, 1991. 267 с.
21. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації: навч. посіб. Київ, 2013. 134 с. <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/V.-Moskalenko-Lektsiyi-z-muzichnoyi-interpretatsiyi-Navchalnij-posibnik.pdf>
22. Музыка і філософія: До 150-ліття зустрічі Вагнера і Ніцше. Вагнер і Ніцше: 150-ліття зустрічі : збірник матеріалів міжнародної науко-практичної конференції (Львів, 7-8 листопада 2018 р.). Львів, 2018. 206 с. https://new.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/kaf/kaf_philosophy/07.%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B0%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C/07-09_2018_zbirnyk_MUZYKA_I_FILOSOFIYA.pdf
23. Музыкальная эстетика античного мира / вступ. нарис і збір. текстів проф. О. Ф. Лосева. Київ: Музична Україна, 1974. 220 с.
24. Павлишин С. Американська музика. Львів: Бак, 2007. 316 с.
25. Павлишин С. Композитор Мар'ян Кузан. Львів: Навчально-виробничі майстерні Львівського поліграфічного технікуму, 1993. 135 с.
26. Павлишин С. Музыка двадцатого столетия: навч. посібник для вищ. навч. закладів культури і мистецтв I–IV рівнів акредитації / Львів. держ. муз. акад. ім. М. Лисенка. Львів: Бак, 2005. 232 с.
27. Питання стилю і форми в музиці : збірка статей / ред.-упор. Я. Якуб'як. Львів : Каменярь, 2001. 248 с. [Наукові записки ЛДМА ім. М. Лисенка. Вип. 4].
28. Самойленко А. Стиль как музыкально-культурологическая категория в свете теории диалога М. Бахтина // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 37: Стиль музичної творчості: естетика, теорія, виконавство : зб. ст. Київ, 2004. С. 3–13.
29. Стахевич А. Искусство bel canto в итальянской опере XVI – XVIII веков: монография. Saarbrücken, Deutschland: LAP LAMPERT Academic Publishing, 2012. 190 с.
30. Стахевич А. Bel canto в западноевропейской опере XIX века: творчество, исполнительство, педагогика: монография. Saarbrücken, Deutschland: LAP LAMPERT Academic Publishing, 2012. 408 с.
31. Татарнікова А. А. Алілуйна парадигма європейської культури і музики (від готики до сучасності): монографія. Одеса: «Астропринт, 2020. 344 с.
32. Чібалашвілі А. Вплив мистецьких течій початку ХХ століття на музичне мистецтво // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. 2015. Вип. 11. С. 278-285. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mist_2015_11_21
33. Kaczyński B. Frédéric Chopin. Musical Genius. Bielsko-Biała: Wydawnictwo DEBIT/ 118 p.
34. KARAS Hanna, ROMANIUK Lesia, NOVOSIADLA Iryna, OBUKH Liudmyla, ZVARYCHUK Zhanna. INTRODUCTION OF

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE STUDY OF MUSIC DISCIPLINES IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF UKRAINE. *RPGE – Revista on line de Política e Gestão Educacional*, Araraquara, v. 25, n. esp. 3, p. 1618-1634, set. 2021.

35. Masterpieces of the Metropolitan museum of art [introduction by Philippe de Montebello; edited by Barbara Burn]. The Metropolitan museum of art, New York; A bulfinch press book/ Little, Brown and company Boston; New York; Toronto; London, 2001. 320 p.

7. Контактна інформація

Кафедра	Методики музичного виховання та диригування Навчально-науковий інститут мистецтв вул. Української Перемоги, 34-а,
Викладач	Професор, доктор мистецтвознавства
Гостьові лектори	Карась Ганна Василівна
Контактна інформація викладача	hanna.karas@pnu.edu.ua karasg@ukr.net

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk , метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування Положенні про
--------------------------	--

	<p>Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;</p> <p>Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію</p> <p>Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»</p> <p>Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із лекційного курсу.</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02.2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення</p>

	певних питань за додатковою літературою з лекційного курсу; виконання додаткових завдань із практичних занять та індивідуальних занять.
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника); Erasmus+UA</p>

Викладач

Карась Ганна Василівна